

De kracht van kunst in de zorg voor mensen met ongeneeslijke kanker: ‘contingentie’ als richtinggevend concept

Hanneke van Laarhoven
h.vanlaarhoven@amsterdamumc.nl

Potentiële belangenverstrengelingen

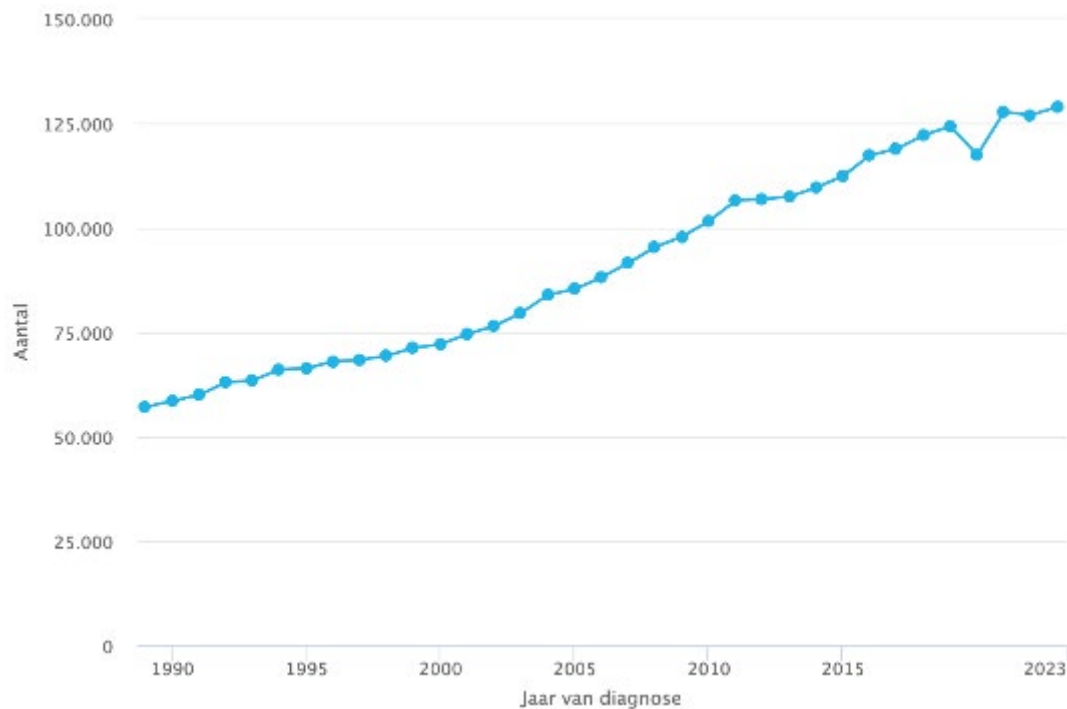
Research funding and/or medication/material supply from:
AMGEN, Auristone, BMS, Incyte, Merck, MyeloidTx, ORCA, Servier.

Consultant/advisory role: AMGEN, Amphera, Astellas, AstraZeneca, Beigene, BMS, Boehringer, Daiichy, MSD, MyeloidTx.

Speaker role: AstraZeneca, BMS, Congress Care, Daiichy, Medtalks, MSD, Uitgeverij JAAP, Travel Congress Management

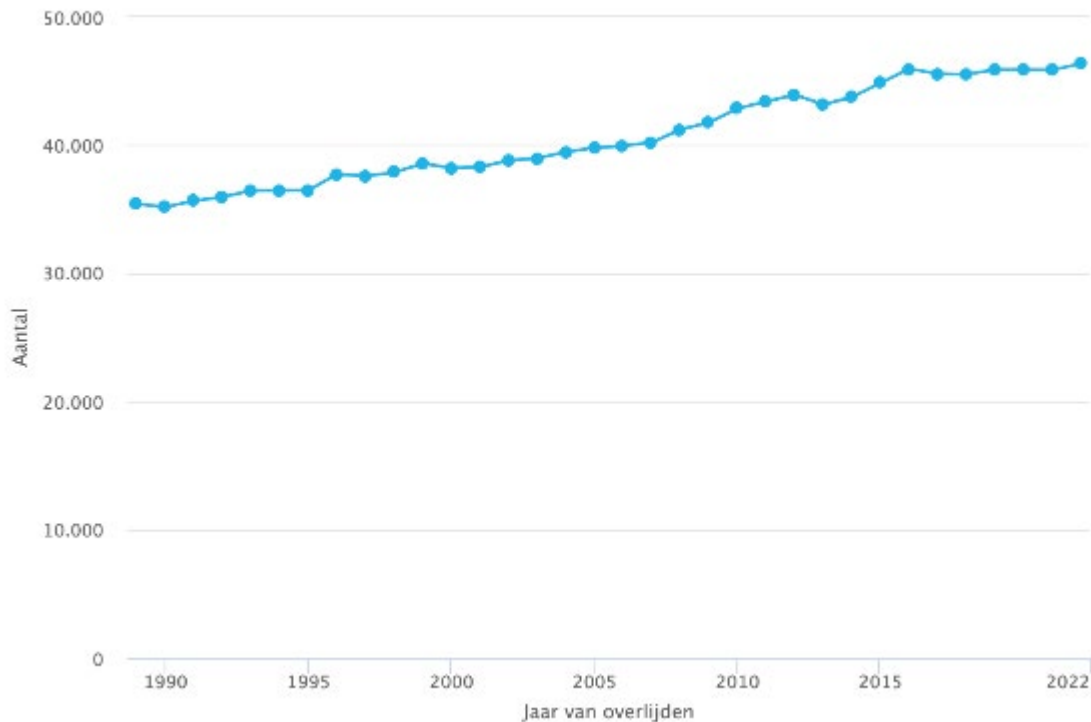

Aantal nieuwe diagnoses kanker per jaar

Aantal sterfgevallen door kanker per jaar

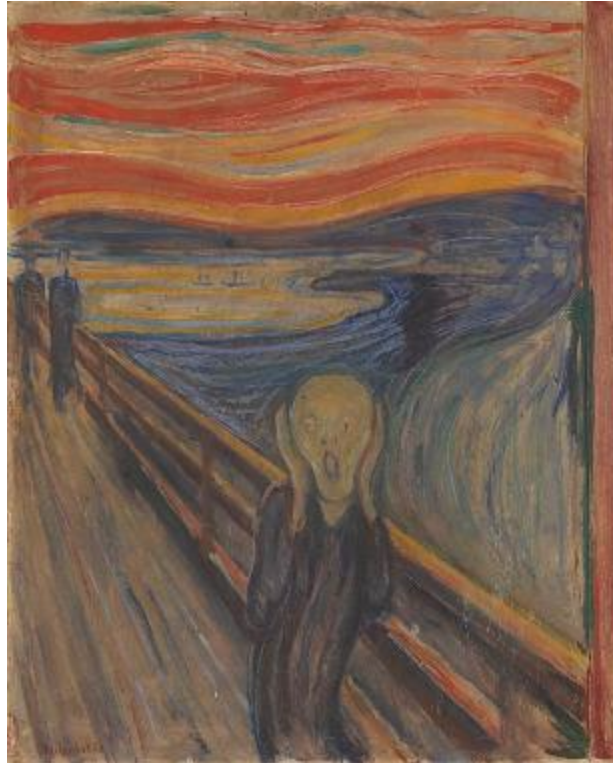

Het verhaal achter de getallen

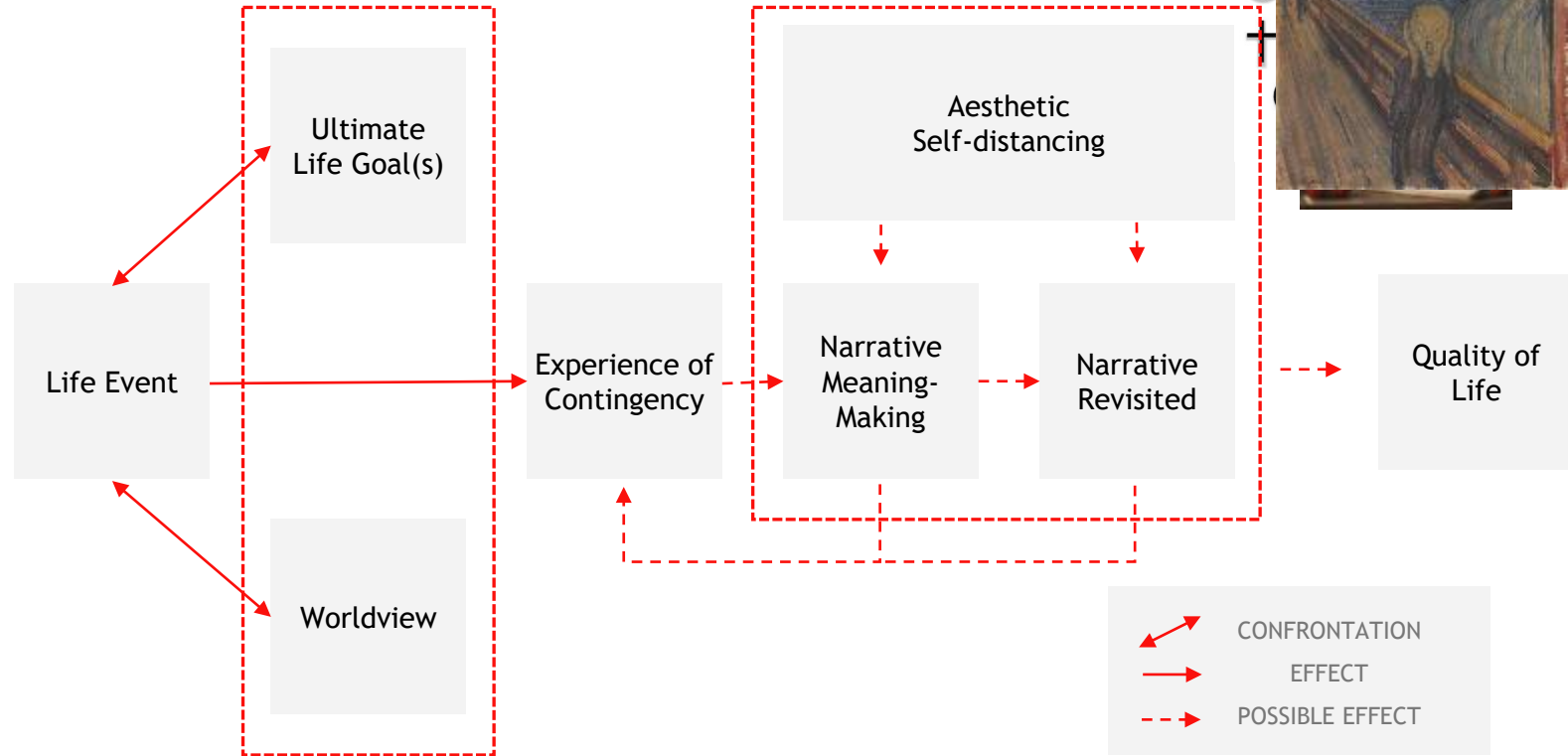

Kanker: een ervaring van contingentie

Contingentie: een theoretisch model

Je levensverhaal opnieuw bezien: de rol van een esthetische blik

15-delige pannenset van Berlinger Haus

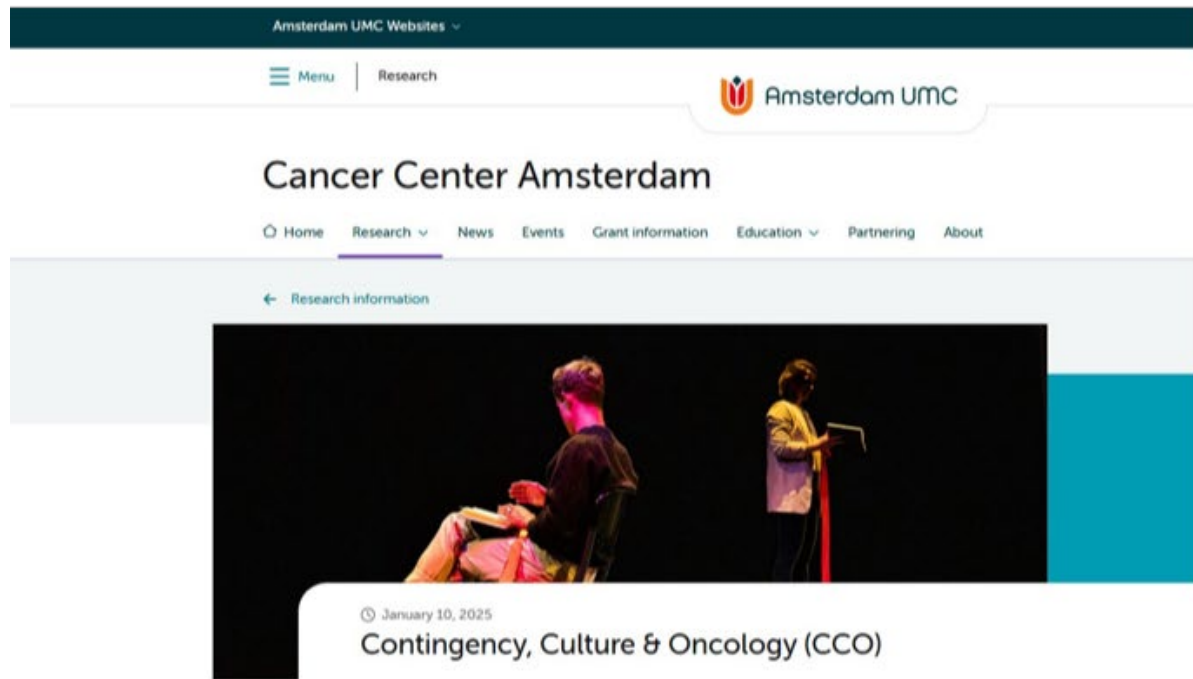

Je levensverhaal opnieuw bezien: de rol van een esthetische blik

Maha Malluh, Food for Thought - Al Muallaqat. 2013, 190 x 240 cm, Louvre Abu Dhabi

Hoe ontwikkel je een esthetische blik?

Research line Contingency, Culture
& Oncology (CCO)

Current Projects

(1) The Art of Creating New Stories

(2) In Search of Stories-at-home

(3) Staging Cancer: Participatory
Arts-Based Supportive Care for
Advanced Cancer Patients holding
Precarious Social Positions

(4) Masculinities in Action (MiA)

(5) Innovating Palliative Oncological
Care Through Rich Pictures

(6) Cancer in Everyday Life (CiEL):
Exploring the Affordances of Music
in Narrative Meaning-Making for
Patients with Advanced Cancer

Previous Projects

Hoe ontwikkel je een esthetische blik? Door te kijken (naar kunst)!

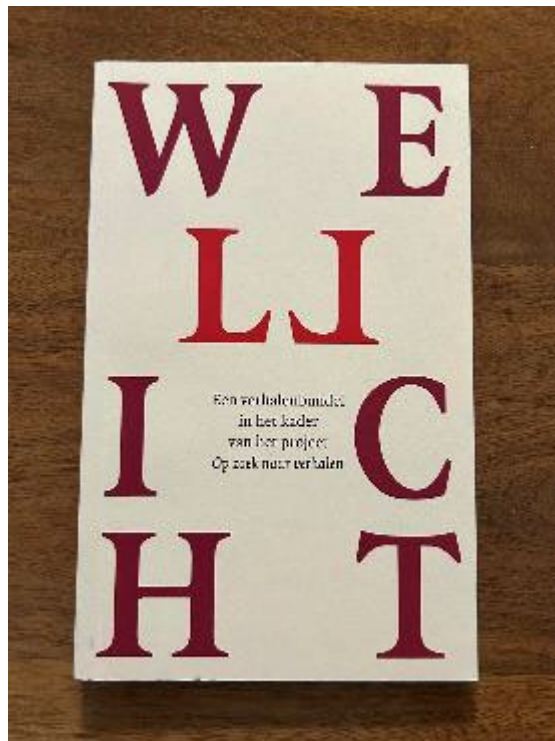
*“Ik denk dat ik mezelf een tijdje in de spiegel ga
aankijken om te zien of ik meer over mezelf
kan ontdekken.”*

*“Het is toegestaan op die plek, waar van alles
gebeurt. Waar mensen komen met allerlei
emoties, die geven om hun eigen gezondheid
of die van hun dierbaren.”*

Hoe ontwikkel je een esthetische blik?

Door te lezen (literatuur)!

Kamp et al, J Cancer Surviv 2022

The departure of the ant

Job and his Friends, Job 6:1-4, illustration from Dore's 'The Holy Bible', engraved by J.Regnier, 1866

Orpheus en Eurydice, 1862
Edward John Poynter

De rol van narratieve identificatie

Drie dimensies

“Wat hoor je? Wat zie je?”

“In wie of wat herken ik mezelf?”

“Hoe raakt het verhaal mij?”

Hoe ontwikkel je een esthetische blik?

Door te luisteren (naar muziek)!

19, 20, 22 en 24 juni

- ① Ik ben blijven hangen in Leonard Cohen. Vooral 's nachts gedraaid. De albums You want it darker en Thanks for the dance.
- ② In deze twee albums filosoferen hij over zijn naderende einde (kanker) en wat dat met hem doet. De muziek is zeer ingetogen en leunt bijna alleen op zijn hypnotiserende stem.
- ③ Verzoening met je lot en je bent maar een
+ stijpe, een enkele tel in de duizendheid. Dat
④ zijn boodschappen in zijn muziek.
Relativering dus.
Het het momenteel best zwart. Er gebeurt niets
aan de kanker, we kijken het aan
En dat geeft rusteloosheid, boosheid, etc
blijkbaar heb ik deze muziek nodig,
Cohen als voorbeeld hoe ermee om te gaan.
- ⑤ Vandaag wat geplukt aan m'n gitaar.
Ik had (vrij) omruimte om een album met
zijn liedjes te maken. Maar ik weet nu
eigenlijk niet meer zo goed waar ze over
zouden moeten gaan.

Hoe ontwikkel je een esthetische blik? Door te doen ((co)-creatie)!

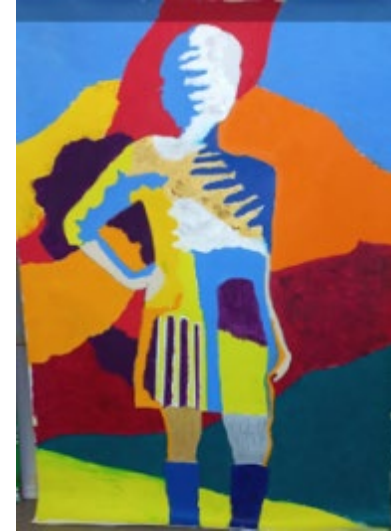
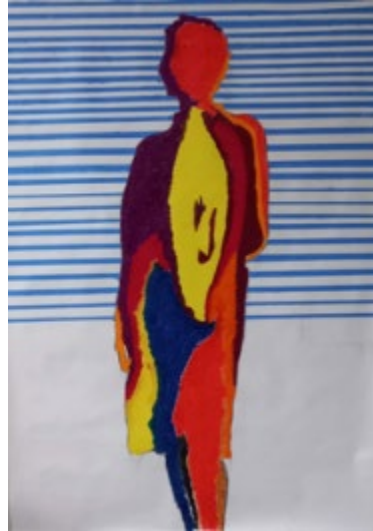
Staging cancer

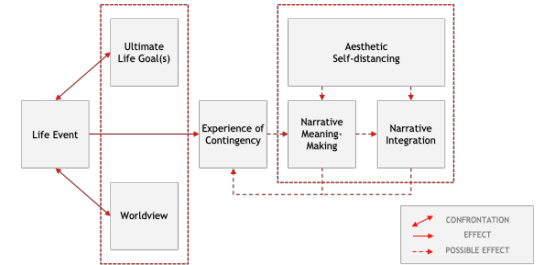
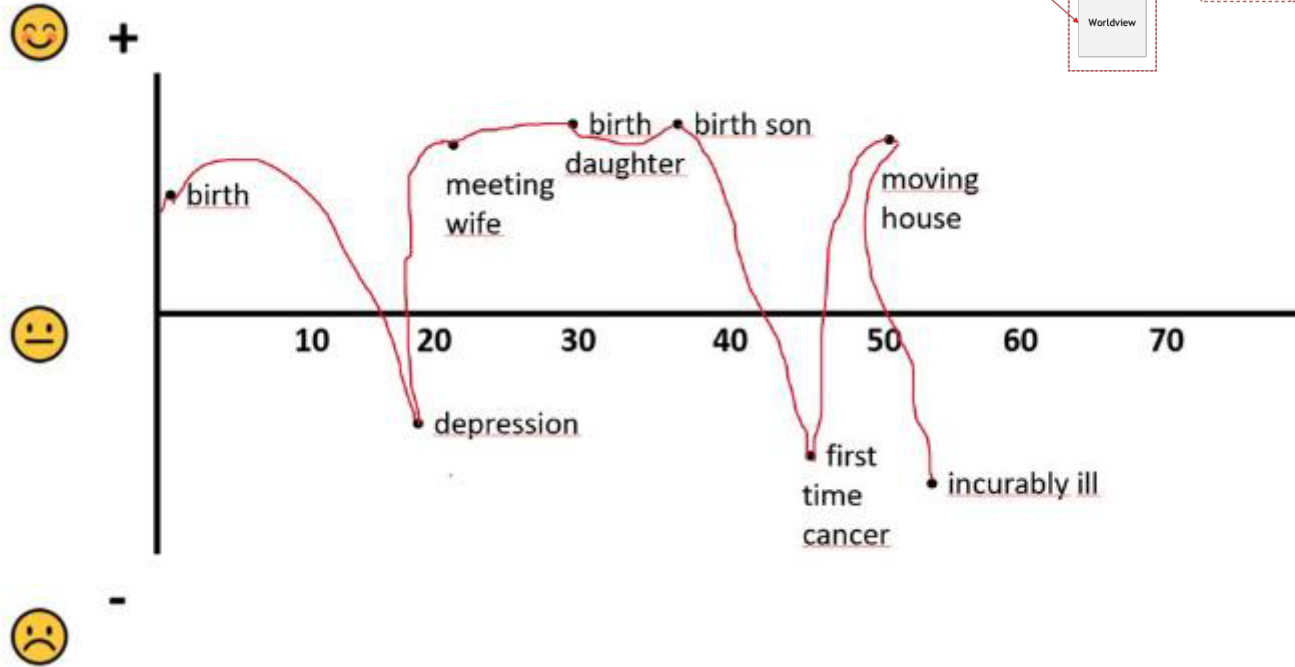

Co-creatie

In search of stories

The RE-LIFE questionnaire

Rich Pictures

overcoming barriers with support of (significant) others

barriers

uncertainty about the future

relations as spheres of connection

medical dimensions of falling ill

nature as metaphor for disruption

family, home and self experiencing disruption

family and self experiencing uncertainty and division`

Rich Pictures als een maat voor verandering

RP1

nature as disruption

+ role of family (connection, support)

disruption, barriers, division, uncertainty

re-purposed and intensified

retained and intensified

re-placed

RP2

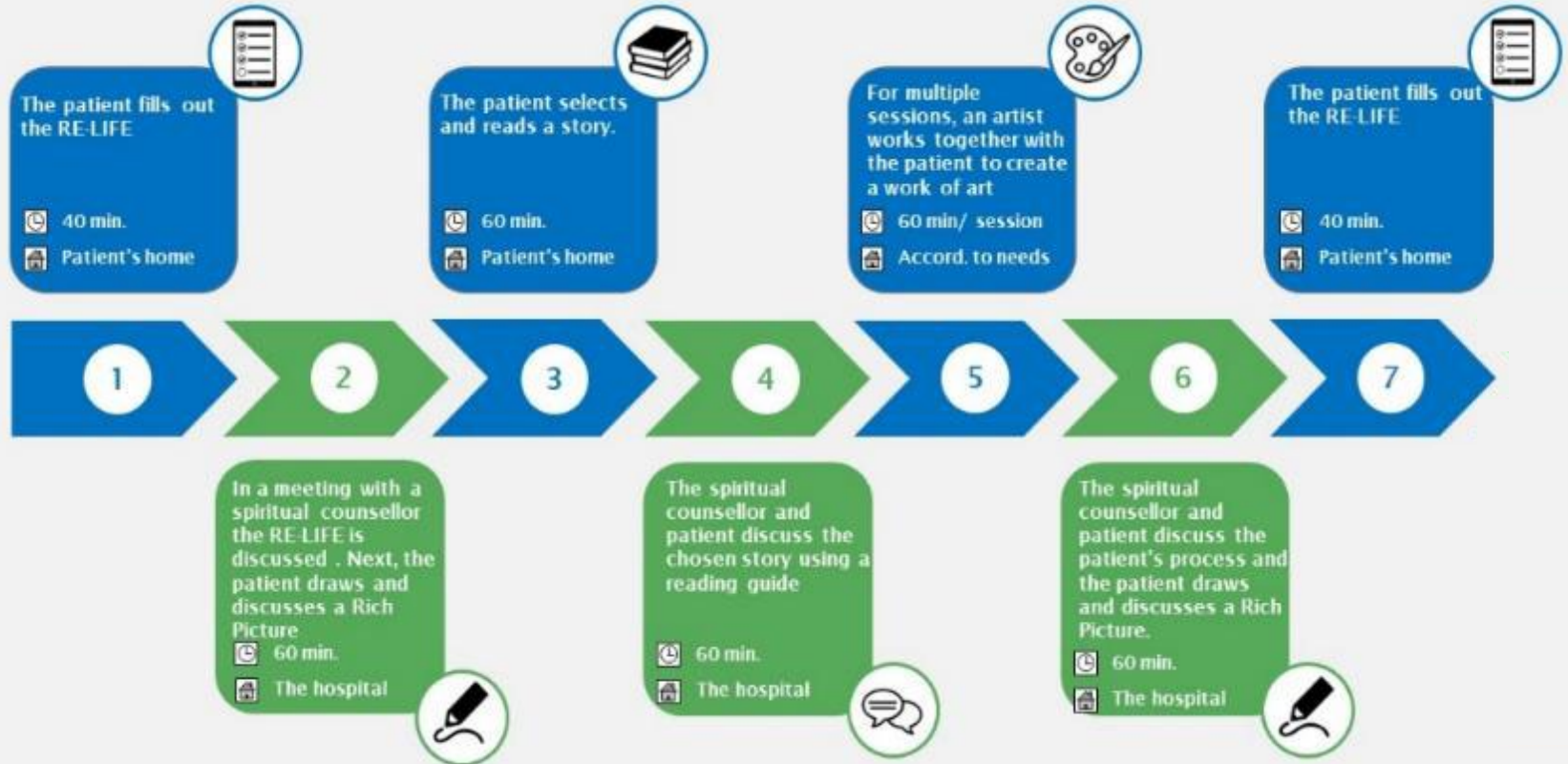

dominant role of nature as flow

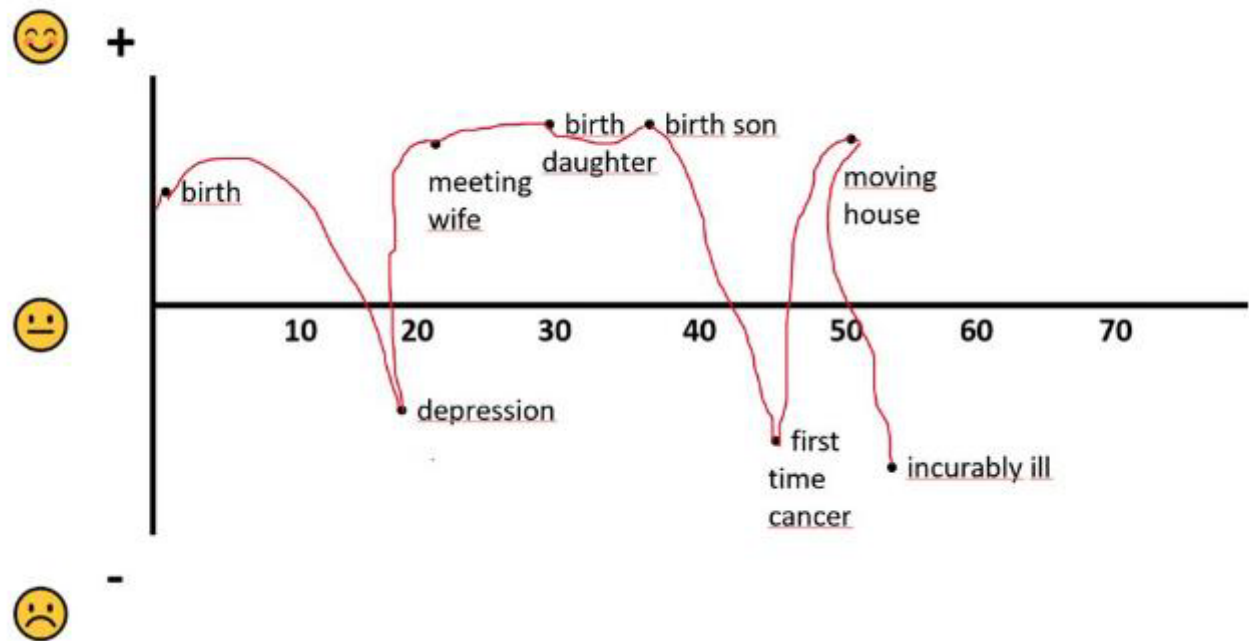
dominant (supportive) role of family

flow, connection, completion, transformation

In Search of Stories: (hoe) werkt dat?

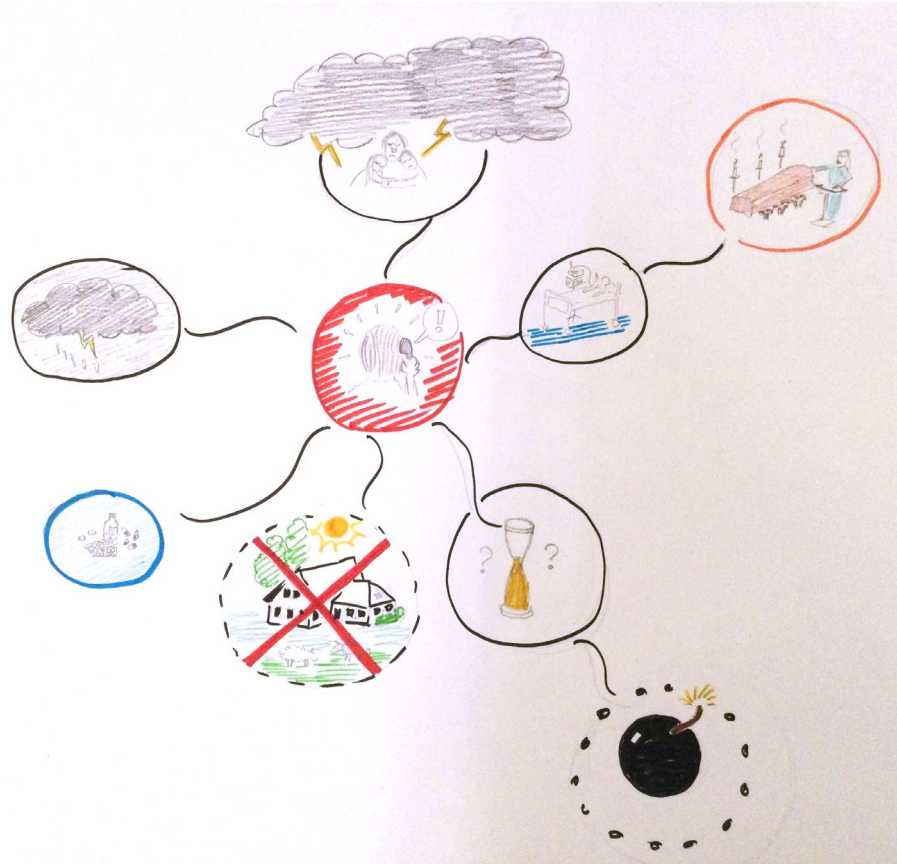

“Het was een klap toen mijn arts belde terwijl ik alleen thuis aan het werk was. Ik voelde me verdoofd en kon het met niemand delen. Alles is nu anders; alles staat in het teken van mijn vertrek.”

Rich Picture-1

Het lezen van een verhaal

Het vertrek van de mier

Co-creatie

Co-creatie

"en die eerste postkamer
reider in zijn gemoede
"de van die postkamer,"
zegele die reis,

zo egele met niet
wat ook schijnt,
Kas als ik niet
het lege,
wie is het goed.

"De van die postkamer, reideren

"de van die postkamer, reideren

Splinterde leest
reider in zijn boeltje.

"Zonde hoofd stuk,
hete ster"

Alle de Splinterde reider in zijn boeltje,
want hij pleetsteling, heel reideren,
dat is reider die niet in zijn boeltje.

"Als
ik
zijn
ogen
een
dichttehoude,"
denkt de Eckhaarn.

"Die
hier,
dat
een ik
ik ik
ik ik
ik "

"Niet weg," zegt de Tavis.
"Een kan, ik"

ik kan
anderen
niet weg

De een schijnt anders dan
die hier
in
niet
surpriseren weg
"niet"

"de van die postkamer, reideren
"de van die postkamer, reideren"

leeg
een
hoofd stuk

een
niet
weg

Rich Picture-2

Photo Franz Mueller Schmidt

Schrijf/teken hier kort iets over wat jouw gedachten/ervaringen/emoties zijn bij het zien van deze tentoonstelling. Wat en hoe relateert de expositie aan jouw (levens)verhaal?

Nu ik terug kijk op de 1,5 jaar ziekte,
zie ik deze houding. Trots. hoofd
omhoog felle kleuren voor de toekomst.
Want na 1,5 jaar is er eindelijk weer
reden om naar de toekomst te
kunnen kijken.

Vrouw (??) met leukemie

Portret van Anna

Co-creatie van: Ruud Lanfermeijer, Anna Buren & Frans Bossink

Schrijf/teken hier kort iets over wat jouw gedachten/ervaringen/emoties zijn bij het zien van deze tentoonstelling. Wat en hoe relateert de expositie aan jouw (levens)verhaal?

Ik ben ontroerd, ja geraakt door
de verhalen, de verbondenheid
met anderen, hun verhaal
en hoe herkenning van hun
beleving en kracht, mij troost
biedt.

Laat deze tentoonstelling alje-
blieft permanent blijven !

Portret van Anna

Co-creatie van: Ruud Lanfermeijer, Anna Buren & Frans Bossink

Hartelijke groet.

May^{xxx}

'In search of stories at home'

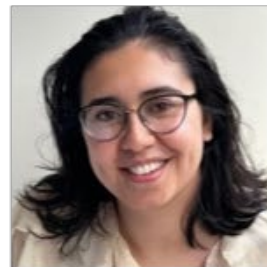
Team Amsterdam UMC

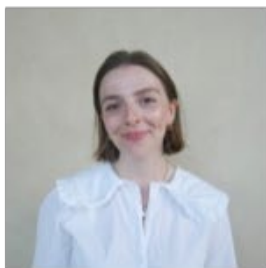
Niels van Poecke, Senior Onderzoeker

Rosa Dalhuisen, Ph.D. kandidaat

Yasminh Quak, Ph.D. kandidaat

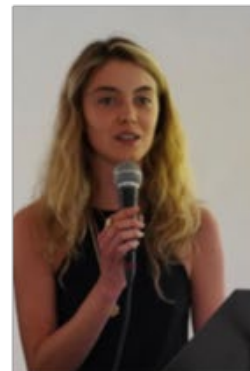
Emily Evans, Ph.D. kandidaat

Marieke Geurts, Ph.D. kandidaat

Shailoh Philips, Ph.D. kandidaat

Mariana Gusso Nickel, Ph.D. kandidaat

Met dank aan

UNIVERSITY
OF TWENTE.

ArtEZ
University
of the Arts

Radboud Universiteit

